

Suomalaista sähkötarkkinaan kehittävää itsekkäästi

Akke Kuusela
Suomen Voima Oy, tj

Terveet tukkumarkkinat toimivan sähkömarkkinan perusta

Sähkömarkkinoiden toimivuutta on selvitetty tutkimusten ja kilpailuoikeuden näkökulmasta, mutta Paikallisvoiman mielestä:

1. Aiemmat selvitykset tehty eri näkökulmasta
2. Suomalainen tukkumarkkina eriytynyt pohjoismaisesta
3. Suomalaisen tukkumarkkinan toimivuus heikentynyt
4. Kehityksen kääntäminen vaatii toimenpiteitä

→ Gaian selvitys Suomen tukkumarkkinoista

Miten Suomen tukkumarkkina sitten toimii?

- ◆ Suomen sähkömarkkina eriytymässä pohjoismaisesta.
- ◆ Suurilla toimijoilla aiempaa suurempi **markkinavoima**, joka asettaa paikalliset toimijat altavastajiksi.
- ◆ Sähkön tukkumarkkinalta sähköä ostavien myyntiyhtiöiden **riskit ja piilossa olevat sähkömarkkinakulut ovat kasvaneet.**
- ◆ Pelkona on, että **vääristynyt kilpailuasetelma heikentää vähittäismarkkinan kilpailua** ja asiakkaiden maksama sähkönhinta nousee.

Case helmikuu
2013 esimerkki
tästä.

Suomen sähkömarkkinaa on kehitettävä itsekkäästi!

- ◆ Pohjoismaiden regulaattorit tähtäävät yhteispohjoismaisin sähkön vähittäismarkkinoihin vuonna 2015.
- ◆ Toimivan vähittäismarkkinan edellytyksenä toimivat tukkumarkkinat.
- ◆ Eli:
  1. Suomen oma tukkumarkkina kuntoon.
  2. Suomen omat vähittäismarkkinat iskuun.
  3. Sitten vasta pohjoismainen markkina.
  4. Pitkällä tähtäimellä eurooppalainen markkina

Toimenpiteet tukkumarkkinan tervehdyttämiseksi

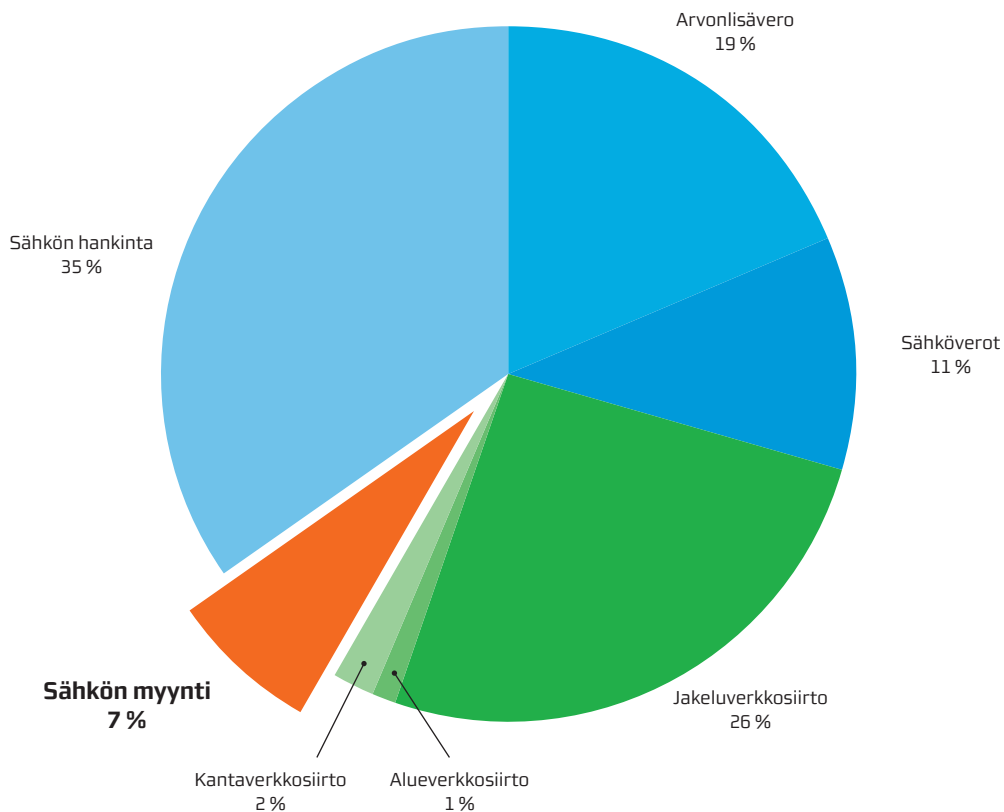
- ◆ Julkisen vallan otettava vastuu
- ◆ Sähkön siirtoyhteyksien riittävyys varmistettava
- ◆ Markkinan läpinäkyvyyttä lisättävä
- ◆ Sähköntuotannon monipuolisuudesta pidettävä huolta
  - ◆ Monimuotoinen tuotanto
  - ◆ Moninaiset tuottajat

Kiitos!

Kehittämistyön huomio väärissä asioissa

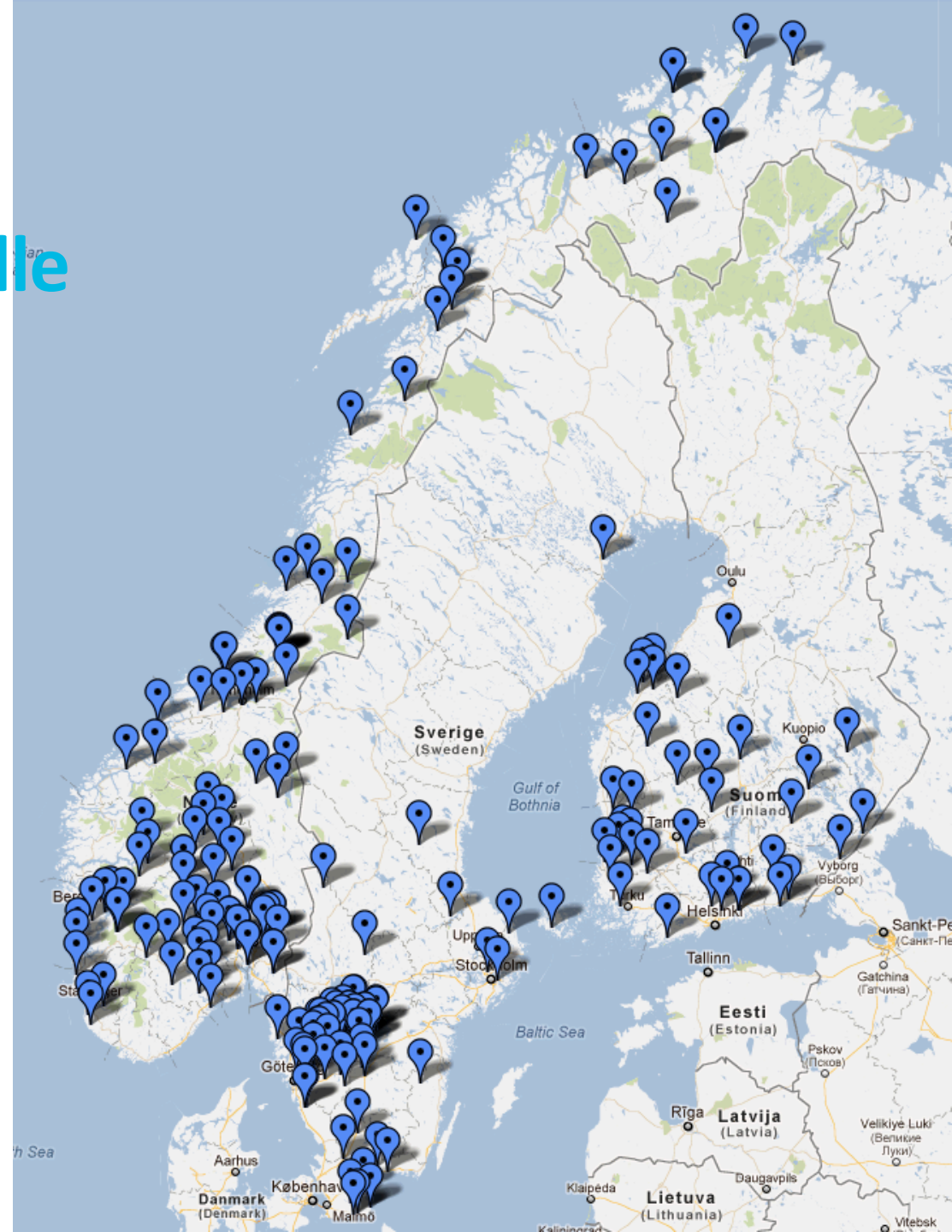

Kuva 1:
Vähittäismarkkina-asiakkaiden maksamasta sähkön hinnasta vain 7 % aiheutuu sähkönmyynnistä. Valtaosa sähkön hinnasta (93 %) riippui muista tekijöistä, kuten sähkönhankintakustannuksista, veroista ja siirtomaksuista.
(Lähde: Energiamarkkinavirasto)

Laajaa kritiikkiä NordREGin mallille

- ◆ Yhteensä yli 200 paikallista energiayhtiötä ovat kriittisiä ehdotettua markkinamallia kohtaan.
- ◆ Myös Suomen työ- ja elinkeinoministeriö on ottanut kielteisen kannan pakolliseen yhteislaskutukseen.

Yhteispohjoismaiset sähkön vähittäismarkkinat 201x

1. Paikalliset energiayhtiöt haluavat toimia **lähellä asiakasta** ja valittavan markkinamallin on mahdollistettava tämä.
2. **Vähittäismarkkinoiden toimintamalleja tulee kehittää** niin, että markkinoiden toiminta tehostuu ja yhtiöille jää enemmän resursseja palvella asiakasta.
3. **Kansallisten toimintatapojen kehittäminen on ensisijaista** pohjoismaisiin toimintatapoihin nähden.
4. **Laskutukseen ei tule säätää pakottavia malleja:** asiakkaat ja markkinat tulevat näyttämään, mihin suuntaan laskutusta tulee kehittää.

Yhteispohjoismaiset sähkön vähittäismarkkinat 201x

5. Aluehintaerot ja pullonkaulat siirtoverkoissa on saatava pois - **visiona yksi markkinahinta Pohjoismaissa.**
6. **Taseselvitystyön pohjoismainen kehittäminen on kannatettavaa**, koska sillä säästetään asiakkaiden rahoja.
7. Pohjoismainen malli on yksi kehitysvaihe muutosprosessissa **matkalla kohti eurooppalaista vähittäismarkkinamallia.**
8. Vähittäismarkkinaprosessista on saatava **liika kiire pois** - muutokset pitää suunnitella ja arvioida huolella.